

Koalicja Klimatyczna

STANOWISKO KOALICJI KLIMATYCZNEJ

w sprawie

projektu Polityki Energetycznej Polski do roku 2030

W obecnej sytuacji, kiedy kryzys finansowy ogarnął cały świat, a jednocześnie konieczne są coraz większe ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, polityka energetyczna to dokument dotyczący nie tylko potrzeb energetycznych kraju, ale także wizji jego rozwoju na najbliższe 30-40 lat. Będzie miał wpływ na kształtowanie określonego stylu życia, struktury gospodarki i sposobu zaspakajania potrzeb energetycznych powiązanego z limitami zanieczyszczeń, które wynikają z obecnych zobowiązań krajowych i unijnych oraz mogą wynikać z przyszłych zobowiązań. Stąd Koalicja Klimatyczna za najważniejsze uważa:

- określenie wielkości emisji gazów cieplarnianych (GC) dla sektora energetycznego, które powinny stanowić punkt wyjścia do przygotowania Polityki energetycznej Polski, a wynikać z obecnych i prawdopodobnych zobowiązań dla naszego kraju, a mianowicie:
  - Polityka klimatyczna Polski przyjęta przez rząd w 2003 r. – zobowiązanie do 40% redukcji GC w okresie 1988 – 2020 – emisje roczne do 338 mln ton CO_{2eq};
  - Cel Pakietu klimatyczno-energetycznego UE – 20-30% redukcji GC w okresie 1990 – 2020 – emisje roczne Polski w granicach 318 – 363 mln ton CO_{2eq};
  - Cel państw rozwiniętych na rok 2050 wynikający z trwających negocjacji Konwencji Klimatycznej – 60 - 80% redukcji GC w stosunku do 1990 – emisje roczne Polski w granicach 91 – 182 mln ton CO_{2eq}.
- podjęcie zdecydowanych działań na rzecz oszczędzania energii, przede wszystkim ze względu na obecny nadmierny poziom jej zużycia, który na jednostkę PKB wg Eurostatu jest w Polsce ponad 3 razy większy niż w UE-15 (574 koe/1000 euro do 180 koe/1000 euro w 2006 r.), co oznacza, że dochód narodowy Polski mógłby być trzy razy większy przy takim samym zużyciu energii;
- podjęcie zdecydowanych działań na rzecz rozwoju energetyki opartej na źródłach odnawialnych, która w roku 2030 mogłaby zapewnić 20 - 30% finalnego zużycia energii, co potwierdzają zapisy studium wykonanego na potrzeby Ministerstwa Gospodarki¹.

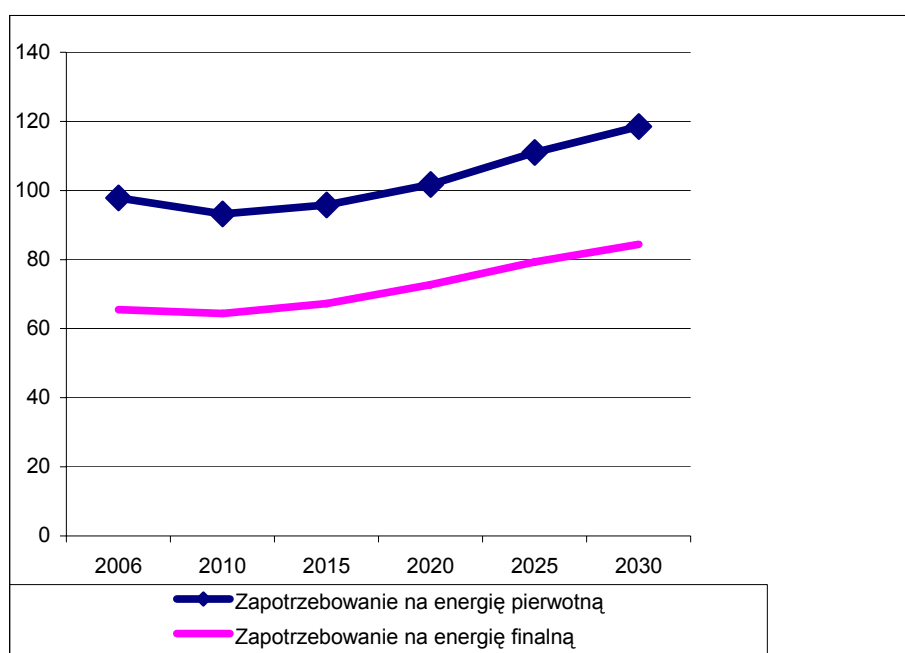
Koalicja Klimatyczna z zadowoleniem przyjmuje, że w projekcie Polityki energetycznej znalazły się ważne zapisy strategiczne dotyczące m.in. zero energetycznego wzrostu gospodarczego, wspierania efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii. Tym niemniej chce zwrócić uwagę na:

¹ *Możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w Polsce do roku 2020.* Instytut Energetyki Odnawialnej przy współpracy Instytutu na rzecz Ekorozwoju. Warszawa grudzień 2007.

1. **Występowanie zasadniczych sprzeczności** pomiędzy zapisami projektu Polityki i załącznika nr 2 do tego dokumentu, dotyczącymi prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię do roku 2030, w zakresie:

- a. Celu strategicznego – w Polityce zadeklarowany jest wzrost zero energetyczny, podczas gdy w załączniku do niej przewiduje się do roku 2030 wzrost zapotrzebowania na energię o 21%. Patrz rysunek poniżej.

Rys. 1 Zapotrzebowanie na energię 2006 - 2030 (Mtoe) wg projektu Polityki energetycznej Polski do 2030 r.

- b) Skali rozwoju energetyki odnawialnej (OZE) – w załączniku do Polityki stwierdza się, że osiągnięcie 20% udziału OZE w energii finalnej do roku 2030 nie będzie możliwe. Wg Raportu: *[R]ewolucja energetyczna dla Polski w 2030 r.*, udział OZE w pokryciu zapotrzebowania na energię końcową w Polsce może wynieść 28%². Projekt Ministerstwa Gospodarki przewiduje zwiększenie udziału OZE w zużyciu końcowym energii do 15% w 2020 i jedynie 16% w 2030. Analizując projekt Polityki energetycznej można odnieść wrażenie, że rząd zamierza sztucznie wyhamować rozwój energetyki odnawialnej w okresie po roku 2020. Ponadto omawiany projekt nadal nie zawiera jasnej wizji systemowego wsparcia dla rozwoju OZE. Choć dotychczasowy system okazał się nieefektywny i nie dał wystarczającego bodźca do intensywnego rozwoju energetyki opartej na źródłach odnawialnych, projekt nie przewiduje jego rewizji.
- c) Tempa osiągnięcia poziomu efektywności energetycznej gospodarki odpowiadającego średniemu poziomowi efektywności krajów UE15 z 2005 r. – założono, że poziom ten zostanie osiągnięty dopiero w roku 2030. Trudno to uznać za cel zadowalający,

² Raport *[R]ewolucja energetyczna. Scenariusz zaopatrzenia Polski w czyste nośniki energii w perspektywie długookresowej*. EC BREC Instytut Energetyki Odnawialnej, Instytut Technicznej Termodynamiki w niemieckim Centrum Przestrzeni Kosmicznej. 2008.

zwłaszcza, że przez 21 lat UE15 znacznie poprawiła efektywność. Zastrzeżenia Koalicji Klimatycznej budzi fakt, że w projekcie Polityki nie określono narodowego celu efektywności energetycznej. Sytuacja w zakresie efektywności energetycznej jest klasycznym przykładem rozmijania się deklaracji zawartych w wystąpieniach polityków i dokumentach strategicznych, a rzeczywistymi działaniami, które są podejmowane przez agendy rządowe. Tak jak już to wcześniej wskazano, zdaniem Koalicji Klimatycznej **potrzebny jest krytyczny przegląd aktualnych instrumentów i zaprojektowanie nowych, stosownie do występujących barier. Zbadanie, dlaczego, mimo istniejącego potencjału ekonomicznego, zainteresowanie wdrażaniem energooszczędnych przedsięwzięć jest tak małe.** Zdaniem Koalicji Klimatycznej potrzebny jest Narodowy Program Efektywności Energetycznej do 2030 r. o znacznie większym stopniu szczegółowości niż program z 2007 roku. Narodowy Program Efektywności Energetycznej, którego wprowadzenie powinno zostać przyjęte jako jeden z celów Polityki, winien obejmować stosowne programy dla każdej grupy docelowej użytkowników energii, m.in.:

- program modernizacji i odbudowy mocy wytwórczych produkcji energii elektrycznej i ciepła – potrzebny ze względów bezpieczeństwa, ale wnoszący również znaczne pozytywne efekty w zakresie zmniejszenia zużycia paliw i redukcji emisji CO₂,
- program dla energochłonnego przemysłu,
- program dla małych i średnich przedsiębiorstw,
- program „sektor publiczny – lider”,
- program dla transportu,
- program dla budynków mieszkaniowych i usługowych,
- program dla gospodarstw domowych.

2. Zdecydowany brak nawiązania do konstytucyjnego zapisu o rozwiązywaniu problemów ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju – Stwierdzenie, że istotą zrównoważonego rozwoju jest takie postępowanie, aby *„potrzeby energetyczne obecnego pokolenia były zaspokajane bez stwarzania zagrożenia niewystarczającej podaży energii dla przyszłych pokoleń, w tym rozwoju infrastruktury do przesyłu, dystrybucji oraz magazynowania paliw i energii”* świadczy o kompletnym braku zrozumienia zapisu konstytucyjnego, rozwiniętego w formie definicji w ustawie Prawo ochrony środowiska. Istotą idei zrównoważonego rozwoju jest dostosowanie się do wymogów ekologicznych (np. limitów emisji gazów cieplarnianych). Punktem wyjścia do budowania dokumentu powinny być dopuszczalne wielkości emisji gazów cieplarnianych, wynikające z polityki klimatycznej Polski i UE. Konsekwencją niewłaściwego podejścia do tego zagadnienia w projekcie Polityki energetycznej jest przewidywany wzrost emisji gazów cieplarnianych po roku 2020. Jest to niezgodne z przewidywanymi wymogami UE oraz potrzebami definiowanymi na forum negocjacji Konwencji Klimatycznej. Konsekwencją błędnego rozumienia zrównoważonego rozwoju jest pominięcie w definicji bezpieczeństwa aspektów ekologicznych, w tym potrzeby ochrony klimatu.

3. Widoczne w dokumencie myślenie życzeniowe – Prezentowany dokument jest przykładem chęci, by każdemu dać to, czego sobie życzy, choć proponowane rozwiązania wdrożeniowe są nierównomierne dla poszczególnych elementów składowych. Tak więc mamy efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii, energetykę opartą na węglu z CCS i energetykę jądrową, wszystko niemal w jednym czasie. Brak zdecydowanej strategii, hierarchii ważności, sekwencji czasowej, a przede wszystkim oceny możliwości zgromadzenia i wydatkowania środków finansowych wystarczających do osiągnięcia wszystkich wskazanych celów do roku 2030. Brak oceny efektywności ekonomicznej proponowanych rozwiązań. Brak oceny, czy proponowane zamierzenia są realistyczne z punktu widzenia dostępności rozwiązań technicznych i technologicznych, a także możliwości kadrowych? Jeżeli dodamy do tego ogrom prac niezbędnych do stworzenia podstaw formalno-prawnych do wdrażania Polityki, zaplanowanych na lata 2009-2012 (nie do przeprowadzenia przy obecnym stanie kadrowym administracji publicznej), to rysuje się nam **dokument przygotowany pod doraźny efekt polityczny, a nie określający rzeczywiste potrzeby i sekwencję działań na najbliższe 20 lat dla sektora energetycznego.**
4. Wyraźne braki w Prognozie oddziaływania na środowisko stanowiącej załącznik do Polityki – Energetyka, a w szczególności elektroenergetyka i transport, w istotny sposób wpływają na środowisko i to nie tylko poprzez emisję zanieczyszczeń do powietrza. Dlatego bardzo ważnym jest, co wynika z przepisów polskich i UE, aby poddać ją prognozie oddziaływania na środowisko w sposób kompetentny i niezależny. Projekt prognozy zgodnie z wymogami prawa powinien podlegać konsultacjom społecznym. Zamieszczona jako załącznik do Polityki prognoza jest opracowaniem wyjątkowo słabym i nie opowiadającym kanonom sztuki w tym zakresie, a przede wszystkim niezgodnym z wymaganiami, jakie stawia tego typu dokumentom ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227). W załączeniu do niniejszego Stanowiska przedstawiono zestawienie obrazujące, że na 25 elementów, jakie z punktu widzenia ww. ustawy powinna zawierać prognoza, w 18 praktycznie brak jakichkolwiek informacji. Nie ma w niej nic na temat np.:
- a) skutków ewentualnej potencjalnej awarii lub ataku terrorystycznego na elektrownie jądrową czy na transport paliwa lub odpadów radioaktywnych;
  - b) konsekwencji środowiskowych zastosowania technologii CCS.

Jednocześnie ważnym elementem procedury jest uzgodnienie z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Głównym Inspektorem Sanitarnym zakresu i stopnia szczegółowości prognozy. Według uzyskanych informacji takie uzgodnienia nie zostały przeprowadzone przed przystąpieniem do sporządzenia prognozy, co jest niezgodne z obowiązującym w Polsce prawem³. **W związku z powyższym Koalicja Klimatyczna zwraca uwagę, że procedura przygotowania prognozy oddziaływania na środowisko została**

³ Zgodnie z posiadaną przez Koalicję Klimatyczną informacją uzgodnienie takie zostało ostatni raz wydane dla dokumentu dotyczącego polityki energetycznej z połowy 2007 - czyli do projektu innego dokumentu (zakładającego m.in. 40% wzrost zużycia energii w okresie 2006 - 2030, co oczywiście oznacza zasadniczo inne oddziaływania na środowisko).

przeprowadzona w niewłaściwy sposób, a zakres prognozy nie jest prawidłowy. Niezbędnie jest rozpoczęcie prac od nowa.

5. Koalicja uważa, że z **dużą ostrożnością należy podchodzić do propozycji rozwoju technologii wychwytywania i składowania CO₂ (CCS)**, gdyż to rozwiązanie powoduje wzrost zapotrzebowania na energię, co z kolei może skutkować zasadniczym obniżeniem efektywności energetycznej elektrowni i dodatkowym zużyciem zasobów nieodnawialnych oraz wytwarzaniem większej ilości zanieczyszczeń. Ponadto nie w pełni rozpoznane jest samo składowanie CO₂ w głębokich warstwach geologicznych. Takiego ostrożnego podejścia nie dostrzega się w opiniowanym dokumencie.
6. **Koalicja Klimatyczna uważa, że proponowany w projekcie Polityki energetycznej rozwój energetyki jądrowej w Polsce jest ekonomicznie, ekologicznie, a także z punktu widzenia bezpieczeństwa nie do przyjęcia.** Jednocześnie Koalicja z oburzeniem stwierdza lekceważenie opinii publicznej, gdyż przed podjęciem konsultacji na omawianym dokumencie rząd podjął już decyzje co do budowy elektrowni jądrowych w Polsce, bez analiz ekonomicznych, bez oceny konsekwencji ekologicznych i społecznych. W dniu 13 stycznia r. Rząd podjął uchwałę o przygotowaniu i wdrożeniu programu polskiej energetyki jądrowej, do którego zobowiązany został Pełnomocnik rządu do spraw polskiej energetyki jądrowej wraz z określeniem liczby, wielkości i możliwych lokalizacji elektrowni jądrowych. **Możliwości oszczędzania energii oraz rozwoju OZE są tak znaczne, że w perspektywie roku 2030 budowa elektrowni jądrowych nie ma uzasadnienia ekonomicznego** (wysokie koszty inwestycyjne ograniczające możliwości wzrostu efektywności energetycznej i rozwoju OZE w tym samym czasie⁴) oraz społecznego, np. utrata możliwości rozwoju energetyki rozproszonej na terenach wiejskich związanego z tworzeniem znacznych ilości miejsc pracy poza sektorem produkcji żywności. Trzeba także wziąć pod uwagę, że w okresie 20 lat nastąpi dalszy postęp w oszczędzaniu energii oraz w zwiększaniu efektywności i obniżaniu kosztów rozwoju OZE, pod warunkiem przeznaczenia na badania i rozwój w tym zakresie odpowiednich środków. Co więcej, decyzja o rozwoju energetyki atomowej spowoduje zahamowanie rozwoju energetyki odnawialnej i efektywności energetycznej, do których Polska jest zobligowana dyrektywami UE. Poza kwestiami ekonomicznymi, nadal nierozwiązywalnym problemem jest składowanie odpadów. Jest to typowe **przerzucanie odpowiedzialności za rozwiązanie tego problemu na przyszłe pokolenia**, co jest niezgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju. Na to wszystko nakłada się poważne zagrożenie ze strony ataków terrorystycznych na duże obiekty energetyki jądrowej (także transport paliwa i odpadów radioaktywnych). W przypadku spowodowania poważnej awarii skala oddziaływania jest znacząca i może sięgać dziesiątków tysięcy ludzi.

W styczniu br. Koalicja Klimatyczna przygotowała i przekazała Ministrowi Gospodarki i Ministrowi Środowiska stanowisko na temat decyzji rządu co do rozwoju energetyki jądrowej. W podsumowaniu stanowiska Koalicja Klimatyczna domagała się anulowania

---

⁴ Polityka przewiduje budowę elektrowni atomowych, które w 2030 r. mają produkować 31 TWh energii elektrycznej. Nakłady inwestycyjne na realizację tych inwestycji wyniosą co najmniej 66 mld zł. Tymczasem wykonanie *Strategii rozwoju energetyki odnawialnej* produkcja 14 TWh energii elektrycznej z OZE kosztowałoby jedynie 6 mld zł. Za 10 razy mniejsze środki i w znacznie krótszym czasie można uzyskać połowę tego co produkowałyby elektrownie atomowe.

podjętej uchwały o przygotowaniu i wdrożeniu programu polskiej energetyki jądrowej do czasu zakończenia procesu przygotowania i akceptacji (po konsultacji społecznej) nowej polityki energetycznej państwa do 2030 roku. Koalicja stwierdza, że postulat ten nie został wysłuchany, a obecnie prowadzona jest, za pieniądze publiczne, jednostronna, agresywna kampania medialna mająca na celu uzyskanie przyzwolenia społecznego na budowę elektrowni jądrowych w Polsce. Głosy i argumenty przeciwne są blokowane i nie mają szans na dotarcie do szerokiej opinii publicznej. Powoduje to, że debata publiczna na ten temat, jeżeli można to nazwać debatą publiczną, jest zdecydowanie nie równoprawna. **To nie jest tworzenie przez rząd warunków do szerokiej dyskusji na temat przyszłości energetyki w Polsce, to jest zwyczajna propaganda na rzecz jednej opcji. Opcji jądrowej.**

7. Rozwój energetyki odnawialnej wiąże się z rozwojem energetyki rozproszonej, która może obejmować ok. 90% naszego kraju. Koalicja wspiera propozycję popierania rozwoju mini i mikro kogeneracji, jak i zapisy mówiące o systemie wspomagania energetyki rozproszonej oraz o stworzeniu programu budowy biogazowni rolniczych. Mimo pozytywnego stosunku do tej formy energetyki zbyt **mało miejsca poświęca się roli i znaczeniu władz samorządowych we wspieraniu wdrażania zapisów polityki energetycznej państwa.** Temu powinien być poświęcony oddzielny rozdział wraz z prezentacją instrumentarium umożliwiającego władzom samorządowym pełnienie tej ważnej roli.
8. Koalicja Klimatyczna nadal, tak jak w poprzednim stanowisku dotyczącym projektu Polityki energetycznej z października 2008 r., zgłasza istotne zastrzeżenia do konsolidacji pod jednym władztwem Ministra Skarbu i powstania czterech dużych podmiotów energetycznych. Tworzy się w ten sposób monopolistów, co powoduje, że prawo do swobodnego wyboru firmy jest nierealne. W efekcie zapowiadane w przyszłym roku uwolnienie cen energii nie pobudzi konkurencji i będą one dyktowane przy (milczącym) porozumieniu (niby) konkurentów. Ceny energii dla odbiorców może złagodzić Urząd Regulacji Energetyki, gdyż decyduje o wysokości opłat za przesyłanie energii (stanowi to ok. połowy kosztów płaconych przez odbiorcę). **Konsolidacja grup energetycznych powoduje brak konkurencyjności, a co za tym idzie, niechęć do obniżenia kosztów wytwarzania energii i zastępowania starych bloków energetycznych nowymi tak, by mogły one w warunkach pełnej odpłatności za uprawnienia do emisji CO₂ wyraźnie wygrywać na rynku.**
9. Obok produkcji energii elektrycznej najpoważniejszym źródłem emisji GC jest sektor transportu. Obecne działania rządu polskiego prowadzą do dalszej znaczącej dominacji transportu samochodowego w przewozie osób (indywidualnego) i towarów. Wg wykonanego studium oceniającego wpływ funduszy UE w latach 2007-2013 na ochronę klimatu przewiduje się wydatkowanie większej, dwukrotnie w skali programów krajowych i trzykrotnie w skali programów regionalnych, ilości środków na rodzaje transportu nieprzyjazne środowisku (klimatowi) niż na przyjazne⁵. Mimo rozwoju biopaliw skutki takiej polityki spowodują poważny problem – dopuszczalny wzrost emisji GC dla Polski w obszarze poza handlem emisjami tzw. non ETS (tj. 14% w okresie 2005-2020) stanie się

⁵ Fundusze Unii Europejskiej na lata 2007 – 2013, a ochrona klimatu. Instytut na rzecz Ekorozwoju. Warszawa 2008 r.

praktycznie nie możliwy do dotrzymania, o czym świadczy poniższa tabela. Oznacza to, przy braku możliwości wymiany dopuszczalnej emisji pomiędzy ETS i non-ETS, że inna aktywność (ogrzewnictwo - ciepło sieciowe, gaz ziemny i węgiel kamienny - rolnictwo, gospodarka odpadami), nie objęta handlem uprawnieniami do emisji, będzie zmuszona nie tylko do ograniczenia wzrostu emisji, a wręcz o kilkunastoprocentowego jej zmniejszenia w okresie 2005-2020. Ten problem w ogóle nie znalazł się w projekcie Polityki, choć jego rozwiązanie to także zadanie tego dokumentu. **W przypadku wzrostu emisji z obszaru non-ETS ponad 14% Polska będzie musiała zapłacić karę za przekroczenie limitu.**

Prognoza konsumpcji energii w mld MJ i odpowiadająca jej emisja gazów cieplarnianych

	2005	2020	2030
Pasażerowie	329	493	551
Ładunki	280	421	478
Razem	609	914	1029
Emisja gazów cieplarnianych w mln ton CO _{2eq}	37	58	62
Wzrost emisji gazów cieplarnianych w stosunku do roku 2005 w %	x	57	68

Źródło: W. Suchorzewski „Zużycie energii w transporcie”, opracowanie wykonane na potrzeby Alternatywnej Polityki Energetycznej dla Polski do roku 2030. Instytut na rzecz Ekorozwoju. 2009.

- 10. Koalicja Klimatyczna ponownie zwraca uwagę na fakt, iż w dokumencie nie ma odniesienia do kategorii takich jak koszty zewnętrzne, subsydia antyekologiczne, czy koszty zaniechania.** Przykładowo na świecie subsydia w sektorze energii oszacowano na 250-300 mld USD rocznie, z tego na energię z paliw kopalnych przypada 180-200 mld USD rocznie, 16 mld USD dla istniejących elektrowni jądrowych, tylko 10 mld dla OZE i 6 mld dla biopaliw⁶. W Raporcie Sterna oszacowano, że koszty zaniechania związane z nie podejmowaniem działań na rzecz ochrony klimatu mogą w przyszłości sięgać 5-20% światowego PKB, a podejmowanie działań w celu uniknięcia późniejszego ponoszenia kosztów zaniechania może kosztować 1-2% światowego PKB.
- 11. Jednym z istotnych sposobów ograniczenia zużycia energii jest właściwe planowanie przestrzenne na różnych szczeblach,** poczynając od koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, poprzez plany przestrzenne województw, po miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Takiego założenia całkowicie brak w projekcie Polityki. Zdaniem Koalicji niezbędne jest szerokie uwzględnienie tego narzędzia w Polityce energetycznej – nadanie mu priorytetu oraz zbudowanie właściwego instrumentarium prawnego i rynkowego.
- 12. Kluczem do osiągnięcia zamierzonych celów zwłaszcza w efektywnym i oszczędnym gospodarowaniu energią w Polsce jest przygotowanie szerokiego edukacyjnego programu na rzecz tworzenia właściwej kultury korzystania i użytkowania energii** zarówno przez poszczególnych obywateli poczynając od wieku szkolnego poprzez przedsiębiorstwa zwłaszcza MŚP aż do władz samorządowych. W realizację takiego

⁶ Dane za Sekretariatem Ramowej Konwencji NZ w sprawie Zmiany Klimatu

programu na pewno chętnie włącza się organizacje społeczne promując zrównoważone podejście korzystania z energii.

Podsumowanie

W podsumowaniu Koalicja Klimatyczna stwierdza, że opiniowany dokument:

- **Nie prezentuje zwartej koncepcji rozwoju energetyki** w Polsce na najbliższe 20 lat. Przede wszystkim jest wewnętrznie sprzeczny i nie kreuje polityki, która w sposób najbardziej efektywny, a zarazem społecznie i gospodarczo zasadny, przy dotrzymaniu limitów środowiskowych, zapewniaby zrównoważony rozwój Polski. **Dokument jest sformułowany na doraźne potrzeby polityczne**, a nie będzie służył do kreowania we właściwy sposób rozwoju energetyki w perspektywie 2030 r.
- Słuszne podkreślenie roli i znaczenia efektywności energetycznej oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii nie znalazło odbicia w zaprezentowaniu innowacyjnych i szerokich instrumentów osiągania ambitnych celów w tym zakresie, które są możliwe, ale wymagają odejścia od stereotypów i nie ulegania naciskom lobby jądrowo-„wielko”energetycznego. Koalicja uważa, że **tempo poprawy efektywności energetycznej powinno się zawierać w obszarze 2,5-3% rocznie, a rozwój odnawialnych źródeł energii do roku 2030 powinien być realizowany tak, by w 2030 ich udział w energii finalnej nie był mniejszy niż 25%**. Do tych celów ilościowych należałoby dostosować szeroką gamę instrumentów.
- **Silne promowanie rozwoju energetyki jądrowej** z wykorzystaniem argumentów z zakresu ochrony klimatu i z agresywną propagandą wśród społeczeństwa **nie ma uzasadnienia ekonomicznego, ekologicznego i społecznego**. Te same efekty w zakresie ochrony klimatu, jakie przyniosłoby wprowadzenie energetyki jądrowej, można osiągnąć w krótszym czasie, za znacznie mniejsze środki i ze znacznymi dodatkowymi efektami społecznym - rozwój energetyki rozproszonej na terenach wiejskich to znacznie więcej nowych miejsc pracy i szybsze zapewnienie usług energetycznych wysokiej jakości potrzebnych do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, a bez poważnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi. **Koalicja Klimatyczna domaga się obiecaną przez rząd rzetelnej debaty społecznej na temat celowości i zasadności rozwoju energetyki jądrowej**. Obecna polityka w tym zakresie wyraźnie nastawiona jest na budowanie poparcia dla rozwoju elektrowni jądrowych, a nie na zaspakajanie potrzeb energetycznych. Niesie to znaczące korzyści dla firm projektujących, budujących i dostarczających wyposażenie elektrowni jądrowych, przeważnie zagranicznych (np. francuskich), a nie wspiera naszego krajowego rynku pracy, jak byłoby w przypadku rozwoju oszczędzania energii i rozwoju OZE.
- **Koalicja Klimatyczna zdecydowanie przeciwstawia się lekceważeniu kwestii środowiskowych przy wyborze kierunku rozwoju energetyki**. Załączoną do projektu dokumentu Prognozę oddziaływania na środowisko należy uznać za „skandaliczną”, a bez rzeczywistej oceny skutków dla środowiska nie można podjąć dobrej, wyważonej decyzji. Dlatego, z punktu widzenia merytorycznego i formalnego (zgodnie z obowiązującą procedurą), należy przygotować (w nawiązaniu do właściwego uzgodnienia co do zakresu i

stopnia szczegółowości prognozy z właściwymi organami) rzetelną prognozę oddziaływania na środowisko, poddać ją społecznej konsultacji i na jej podstawie dokonać zasadniczych zmian w projekcie Polityki energetycznej Polski do 2030 r., a następnie ponownie poddać projekt konsultacji społecznej. **Procedura zastosowana przy tworzeniu prognozy oddziaływania na środowisko omawianego dokumentu jest niezgodna z prawem.**

Warszawa, kwiecień 2009 r.

Kontakt:

Sekretariat Koalicji Klimatycznej
Polski Klub Ekologiczny Okręg Mazowiecki
ul. Mazowiecka 11/16, 00-052 Warszawa
tel. +48 22 827 33 70

Andrzej Kassenberg, Prezes Instytutu na rzecz Ekorozwoju, e-mail: a.kassenberg@ine-isd.org.pl

Zbigniew Karaczun, Prezes Okręgu Mazowieckiego Polskiego Klubu Ekologicznego, e-mail: zbigniew_karaczun@sggw.pl

Misją Koalicji Klimatycznej jest wspólne działanie w celu zapobiegania wywołanym przez człowieka zmianom klimatu dla dobra ludzi i środowiska.

Członkami Koalicji Klimatycznej są: Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, Fundacja Aeris Futuro, Fundacja Efektywnego Wykorzystania Energii, Fundacja Ekologiczna Ziemi Legnickiej Zielona Akcja, Fundacja Ekologiczna Arka, Greenpeace Polska, Instytut na rzecz Ekorozwoju, Klub Gaja, Liga Ochrony Przyrody, Polska Zielona Sieć, Polski Klub Ekologiczny Okręg Dolnośląski, Polski Klub Ekologiczny Okręg Górnośląski, Polski Klub Ekologiczny Okręg Mazowiecki, Polski Klub Ekologiczny Okręg Wielkopolski, Stowarzyszenie Ekologiczne Eko-Unia, Społeczny Instytut Ekologiczny, WWF Polska, Zielone Mazowsze.

Zestawienie obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska i treści zawartych w Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Polityki energetycznej Polski do roku 2030

Lp.	Wymagany zakres Prognozy ⁷	Ocena zawartości w Prognozie
1.	Informacja o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	Jest
2.	Określenie, analiza i ocena stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	Brak
3.	Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	Brak
4.	Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów chronionych	Są ale nie wszystkie i opisane dość zdawkowo
5.	Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu	Brak
6.	Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, w szczególności na:	Znaczące oddziaływania bardzo ogólnikowo
	Różnorodność biologiczną	Brak
	Ludzi	Brak
	Zwierzęta	Brak
	Rośliny	Brak
	Wodę	Brak
	Powietrze	Jest ale słabo
	Powierzchnia ziemi	Brak
	Krajobraz	Jest trochę
	Klimat	Niewystarczająco
	Zasoby naturalne	Brak
	Zabytki	Brak
	Dobra materialne	Brak
	Z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	Brak
7.	Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	Praktycznie brak poza OZE 20-30%
8.	Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie dokumentu wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisu metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	Brak
9.	Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	Brak
10.	Informacja o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	Brak
11.	Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	Brak
12.	Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	Brak

⁷ Wg ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

